

3. Raimonda Ragauskienė apie Polocko netektį

1563 m. vasario 15-oji - viena juodžiausių XVI a. Lietuvos istorijos dienų, gerokai priartinusią tragiškus Liublino įvykius. Valstybė neteko rytinių savo vartų - Polocko. Vos kelių tūkstančių kariuomenė, vadovaujama didžiojo etmono M. Radvilos Rudojo, buvo per menka ir nepajėgė pasipriešinti keliasdešimt tūkstančių Ivano Žiauriojo pajėgoms. Prarastas strategiškai svarbus punktas, nekalbant apie žmonių ir teritorijos netektis. Katastrofos mastas išryškėjo ateinantį dešimtmetį: valstybės kanceliarijos raštininkai nepaliaujamai žymėjo žemių, turtų ir dokumentų praradimus, maskvėnams užėmus Polocką. Atimtas žemes karalius stengėsi kompensuoti suteiktomis kitose Lietuvos vietovėse, rūpintis belaisvių sugrąžinimu iš Maskvos. Kad tai buvo varginantis ir kelerius metus trukęs procesas, rodo vien Polocko vaivados Stanislovo Davainos vadavimas iš nelaisvės. Po ilgų derybų ir už didžiulę 10 000 rublių sumą jis į LDK grįžo tik 1567 m., o jo žmona Petronėlė Davainienė taip ir mirė nelaisvėje.

Polocko katastrofa grėsė tapti Lietuvos katastrofa. Naudodamasi padėtimi, nelygiateisę uniją sudaryti grasino Lenkija. Nors su Maskva buvo sudarytos trumpos paliaubos, tačiau naujas puolimas buvo neišvengiamas.

Raimonda Ragauskienė, „1564 m. Ulos kautynės: įvykio tikimybės“ in: *Istorijos akiračiai*.

Vilnius.: Lietuvos istorijos institutas, 2004, p. 157.